

PROGRAM UPRAVNOG ODJELA ZA SOCIJALNU SKRB I ZDRAVSTVO ZA 2017. GODINU

I. UVOD

Socijalna skrb, sukladno **Zakonu o socijalnoj skrbi** („Narodne novine“ broj 157/13, 152/14, 99/15, 52/16), podrazumijeva „organiziranu djelatnost od javnog interesa čiji je cilj pružanje pomoći socijalno ugroženim osobama, kao i osobama u nepovoljnim osobnim ili obiteljskim okolnostima, koja uključuje prevenciju, promicanje promjena, pomoć u zadovoljavanju osnovnih životnih potreba i podršku pojedincu, obitelji ili skupinama, u svrhu unaprjeđenja kvalitete života i osnaživanja korisnika u samostalnom zadovoljavanju osnovnih životnih potreba te njihovog aktivnog uključivanja u život“.

Zdravstvena zaštita u smislu **Zakona o zdravstvenoj zaštiti** („Narodne novine“ broj 150/08, 71/10, 139/10, 84/11 i 12/12, 35/12, 70/12 i 82/13) obuhvaća sustav društvenih, skupnih i individualnih mjera, usluga i aktivnosti za očuvanje i unaprjeđenje zdravlja, sprječavanje bolesti, rano otkrivanje bolesti, pravodobno liječenje te zdravstvenu njegu i rehabilitaciju.

Republika Hrvatska mjerama gospodarske i socijalne politike stvara uvjete za provođenje socijalne i zdravstvene zaštite, a Grad Zadar kao jedinica lokalne samouprave, sukladno Zakonu o lokalnoj (regionalnoj) samoupravi („Narodne novine“ br. 33/01, 60/01-vjerodostojno tumačenje, 106/03, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 150/11, 144/12 i 19/13) nadležan je, između ostalog, za obavljanje poslova iz lokalnog djelokruga vezanih za socijalnu skrb i brigu o javnom zdravlju stvarajući uvjete i osiguravajući sredstva stanovništvu na svom području u većem opsegu nego što je utvrđeno Zakonom o socijalnoj skrbi i Zakonom o zdravstvenoj zaštiti regulirajući ostvarenje tih prava svojim internim aktima.

Pored navedenih temeljnih propisa koji reguliraju problematiku socijalne i zdravstvene zaštite okvir za izradu prijedloga Programa UO za socijalnu skrb i zdravstvo Grada Zadra predstavlja i **Strategija razvoja Grada Zadra 2013. - 2020.**, a sve u skladu s **Uputama za izradu prijedloga proračuna i financijskih planova Upravnih odjela i službi, proračunskih korisnika Grada Zadra za razdoblje 2017. - 2019. godine.**

Upravni odjel za socijalnu skrb i zdravstvo u izradi godišnjeg plana i programa, pored vlastitih programa i programa koji proizlaze kao obveze definirane zakonom, daje mogućnost pojedincima, udrugama građana i odgovarajućim ustanovama da dostavom svojih prijedloga, projekata i programa sudjeluju u kreiranju socijalne i zdravstvene politike svoga grada. Tako se i za 2016. proračunsku godinu upućuje **Javni poziv za prikupljanje projekata i programa** koji se odnose na jedno od sljedećih područja djelovanja:

- **socijalnu i psihosocijalnu zaštitu građana**, a osobito: djece i mladih, žena i obitelji, djece s poteškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom, kronično bolesnih osoba, osoba starije životne dobi, branitelja i stradalnika iz Domovinskog rata;
- **zaštitu zdravlja građana**: promicanje zdravlja, zdravstveni odgoj i zdravstveno prosvjeđivanje, prevencija i suzbijanje različitih vidova ovisnosti kod mladih (alkohol, droga, klađenje, videoigre...), prevencija i suzbijanje ozljeđivanja i invaliditeta;
- **zbrinjavanje napuštenih i izgubljenih životinja**: hvatanje i daljnja skrb o napuštenim i izgubljenim životinjama te uklanjanje lešina uginulih životinja s javnih gradskih površina.

Pristigli prijedlozi programa i projekata nakon administrativne i stručne ocjene uvrštavaju se u Proračun za 2017. godinu.

Grad Zadar jedan je od rijetkih većih gradova u RH u kojem se povećavao broj stanovnika u posljednjih deset godina. Na porast broja stanovništva uglavnom su imali utjecaja geostrateški položaj s nizom komparativnih prednosti, zatim brza gospodarska revitalizacija do nastanka krize kao i politika upravljanja gradom. Gospodarska kriza naglo je usporila i zamaglila desetljeće rasta, ali zahvaljujući dobrim mjerama gospodarske i socijalne politike u gradu Zadru pad poslovne aktivnosti i nezaposlenosti manje su došli do izražaja nego u ostalim gradovima RH. Usprkos tome višegodišnja kriza sve više i više iscrpljuje resurse, upućuje na zabrinutost i prijeti povećanju rizika od siromaštva.

Prema podacima Zavoda za zapošljavanje tijekom proteklih dvanaest mjeseci broj nezaposlenih (onih koji aktivno traže posao) na području grada Zadra nije se osjetno povećao i na razini je prosjeka u RH.

Broj egzistencijalno ugroženih građana grada Zadra također se nije bitno mijenjao. Naime, u evidenciji Centra za socijalnu skrb Zadar broj korisnika osnovnog prava iz sustava socijalne skrbi („zajamčena minimalna naknada“) ostao je gotovo isti u odnosu na godinu dana ranije. Slična situacija je i kad je u pitanju ostvarenje drugih prava iz sustava socijalne skrbi: jednokratne novčane potpore, doplatak za pomoć i njegu, osobna invalidnina itd.

U programima za 2017. godinu sukladno Strategiji razvoja Grada Zadra 2013. – 2020. dat će se prioritet sljedećim aktivnostima:

- praćenju tijeka reforme i decentralizacije sustava socijalne skrbi i aktivno uključivanje u samu provedbu
- kontinuiranom praćenju socijalnog i materijalnog statusa građana
- poboljšanju dostignute razine socijalne zaštite građana
- stambenom zbrinjavanju socijalno ugroženih obitelji
- aktivnom sudjelovanju u prevenciji bolesti ovisnosti i poticanju programa koji se bave problematikom svih vrsta ovisnosti kod mladih
- prevenciji urbanog kriminaliteta s težištem na prevenciju alkoholizma kod mladih te suzbijanju nasilja i zlostavljanja među mladima i nad mladima,
- promicanju zdravlja i zdravih stilova življenja,
- poboljšanju programa zdravstvene zaštite građana, a napose onih koji su u funkciji zaštite djece, mladeži, žena, osoba s invaliditetom,
- nastavku i daljnjoj provedbi kampanje za borbu protiv obiteljskog nasilja i za ravnopravnost spolova,
- nastavku financiranja programa udruga iz djelatnosti socijalne skrbi i zdravstva i nastavku jačanja civilnog sektora i sudioničke demokracije
-

II. FINANCIJSKI PLAN ZA RAZDOBLJE 2017. – 2019.

Promjene u financijskom planu u odnosu na 2016. godinu

Planirana sredstva za 2017. godinu veća su za **53.000,00 kn** u odnosu na prethodnu proračunsku godinu. Dakle, konačni iznos se nije značajno promijenio, s tim što je došlo do određenih promjena unutar pojedinih programa. Najveća promjena dogodila se na poziciji 747 – Pomoć Općoj bolnici Zadar koja se umanjuje za 900.000,00 kn jer su tijekom 2016. godine isplaćene sve preostale rate za nabavu angio sale za potrebe OB Zadar. Navedeni iznos preraspodijeljen je na pozicije koje se odnose na zaštitu životnog standarda socijalno ugroženih građana, i na potporu završetku izgradnje Centra Mocire. Ostale pozicije ostale su manje-više iste što je u skladu s Uputama za izradu prijedloga proračuna i financijskih planova Upravnih odjela i službi, proračunskih korisnika Grada Zadra za razdoblje 2017. - 2019. godine, a što ujedno znači da su u Programu socijalne skrbi i zdravstvene zaštite zadržane sve dosadašnje programske aktivnosti.

Za provedbu svih programa planirana sredstva za 2017. godinu s projekcijama za 2017-2019 prikazana su po pojedinim glavama u sljedećoj tablici:

Tablica 1.

Redni broj	Razdjel 040: UO za socijalnu skrb i zdravstvo	Proračun za 2016. godinu	+ / -	Proračun za 2017.	Projekcije za 2018.	Projekcije za 2019.
1.	Glava 040-01: Socijalni program Grada zadra	10.236.953,94	+426.946,06	10.663.900,00	11.260.000,00	11.260.000,00
2.	Glava 040-02 i 03: Dječji vrtić "Latica" i Centar "Mocire"	4.466.500,00	+646.500,00	5.113.000,00	5.170.000,00	5.170.000,00
3.	Glava 040-04: Zdravstvena zaštita	1.980.446,06	-1.020.446,06	960.000,00	1.100.000,00	1.100.000,00
4.	Glava 040-05: Hrvatski branitelji	765.000,00	0,00	765.000,00	770.000,00	770.000,00
SVEUKUPNO ODJEL:		17.448.900,00	+53.000,00	17.501.900,00	18.300.000,00	18.300.000,00

III. SOCIJALNI PROGRAM GRADA ZADRA

Strategija borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti u RH 2014.-2020., kao i **Zakon o socijalnoj skrbi**, temeljni su dokumenti koji „omogućuju sustavan i zajednički pristup svih relevantnih dionika u rješavanju problema siromaštva i socijalne isključenosti, uz osiguravanje minimalnog standarda najugroženijeg dijela stanovništva, te sprječavanje novih pojava siromaštva“. Pri izradi Socijalnog programa Upravnog odjela za socijalnu skrb Grada Zadra uvažavan je pristup rješavanju problema siromaštva iz citirane strategije, poštujući pritom prioritete, ciljeve i aktivnosti u okviru svih strateških područja iz djelokruga rada lokalnih zajednica. Pored borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti Socijalnim programom nastojali smo uvrstiti i mjere sprječavanja nastanka novih kategorija siromaštva te uspostaviti koordiniran sustav potpore. Bez obzira na globalnu krizu koja se odrazila na stanje u gospodarstvu uspjeli smo održati dosegnute standarde socijalnih potpora i osigurati pomoć za podmirivanje osnovnih životnih potreba socijalno ugroženim, nemoćnim i drugim osobama koje one same, a niti uz pomoć članova obitelji ne mogu osigurati, bilo zbog osobnih, gospodarskih, socijalnih, zdravstvenih ili nekih drugih nepovoljnih životnih okolnosti.

Socijalna skrb regulirana je Zakonom o socijalnoj skrbi i u najvećem dijelu je u nadležnosti države, ali značajan dio, organizacijski i financijski stavljen je i u nadležnost područne (regionalne) i lokalne samouprave.

Korisnici socijalne skrbi koja je u nadležnosti države imaju sljedeća prava:

- prava na novčane naknade i potpore: zajamčena minimalna naknada, naknada za osobne potrebe korisnika smještaja, jednokratna naknada, troškovi ogrjeva, naknade u vezi s obrazovanjem, osobna invalidnina, doplatka za pomoć i njegu, status roditelja njegovatelja ili status njegovatelja i naknada do zaposlenja,
- prava na socijalne usluge: informiranje, savjetovanje i pomaganje, pomoć u kući, psihosocijalna podrška, pomoć pri uključivanju u programe odgoja i redovitog obrazovanja, boravak, smještaj i organizirano stanovanje.

Sukladno odredbama Zakona o socijalnoj skrbi, „veliki gradovi“ i sjedišta županija dužni su, sukladno financijskim mogućnostima u svojim proračunima osigurati sljedeća prava: sredstva za podmirenje troškova stanovanja (el. Energija, voda, komunalna naknada...) te sredstva za uslugu prehrane u pučkim kuhinjama kao i pružanje usluga smještaja u prihvatilištima ili prenočištima za beskućnike“.

Pored navedenih prava jedinice lokalne samouprave mogu također isplaćivati novčane naknade i pružati socijalne usluge stanovnicima na svom području u većem opsegu od navedenih, čiju provedbu reguliraju svojim općim aktima, ukoliko u svom proračunu za to imaju osigurana sredstva: smještaj socijalno najugroženijih obitelji u socijalne stanove, subvencije u plaćanju pojedinih socijalnih i drugih usluga kao što su: besplatni javni prijevoz, subvencija boravka djece u predškolskim ustanovama, pravo na jednokratne novčane potpore zbog niza težih životnih okolnosti, pomoć starijim i nemoćnim osobama, pomoć osobama s invaliditetom, zlostavljanim ženama i djeci itd., te poticanje rada udruga i volonterskog rada u socijalnoj skrbi.

Različite oblike pomoći u okviru Socijalnog programa Grada Zadra koristi desetak tisuća građana. Tijekom godine zaprimi se nekoliko tisuća zahtjeva i zamolbi građana, a slična je situacija i po pitanju prijema stranaka ili izdavanja rješenja o ostvarenju pojedinih prava.

I. SOCIJALNI PROGRAM GRADA ZADRA

Za izvršenje pojedinih aktivnosti Socijalnog programa grada zadra za razdoblje 2017.-2019. godine planirana sredstva prikazana su u sljedećoj tablici:

Tablica 2.

Red.br./ Pozicija	Program- Aktivnost- Odjeljak	Glava 040-01 Socijalna skrb	Proračun za 2016. godinu	+ / -	Proračun za 2017.	Projekcije za 2018.	Projekcije za 2019.
1.	Program	<u>Poboljšanje kvalitete života starijih i nemoćnih osoba</u>	<u>2.606.953,94</u>	<u>+76.946,06</u>	<u>2.683.900,00</u>	2.840.000,00	2.840.000,00
1.1./ pozicija	Aktivnost / odjeljak	Služba njege i pomoći starijim osobama - Dom Sv. Frane	1.245.500,00	+51.500,00	1.297.000,00	1.350.000,00	1.350.000,00
138	3111	Plaće za redovan rad	855.000,00		890.000,00		
139	3121	Ostali rashodi za zaposlene	50.000,00		52.500,00		
140	3132	Doprinosi za zdravst. osiguranje	132.500,00		138.000,00		
141	3133	Doprinosi za zapošljavanje	15.400,00		15.000,00		
142	3211	Službena putovanja	10.000,00		12.000,00		
143	3212	Naknada za prijevoz na posao	36.000,00		38.500,00		
144	3213	Stručno usavršavanje djelatnika	7.000,00		7.000,00		
145	3221	Materijal za zdravst. zaštitu i njegu	6.000,00		7.000,00		
146	3222	Materijal i sirovine	17.000,00		17.000,00		
147	3223	Energija - benzin	5.000,00		5.000,00		
148	3224	Materijal za održavanje	5.000,00		5.000,00		
149	3225	Sitni inventar	10.000,00		10.000,00		
150	3227	Službena i radna odjeća i obuća	15.000,00		16.000,00		
151	3231	Usluge telefona, pošte i prijevoza	12.000,00		13.000,00		
152	3232	Usluge tekućeg i investic. održav.	10.000,00		10.000,00		
153	3234	Komunalne usluge	3.000,00		3.000,00		
154	3236	Zdravstvene usluge	14.000,00		15.000,00		
155	3237	Intelektualne i osobne usluge	0,00		0,00		
156	3239	Ostale usluge (registracija vozila)	2.000,00		2.000,00		
157	3292	Premija osiguranja	5.000,00		5.000,00		
158	3299	Ostali nespomenuti rashodi	25.600,00		26.000,00		

159	3822	Kapitalne donacije	10.000,00		10.000,00		
1.2.	Aktivnost	Program "Halo pomoć"	286.900,00		286.900,00	290.000,00	290.000,00
160	3111	Plaće za redovan rad	190.600,00		190.600,00		
161	3121	Ostali rashodi za zaposlene	8.000,00		8.000,00		
162	3132	Doprinos za zdravst. osiguranje	29.500,00		29.500,00		
163	3133	Doprinos za zapošljavanje	3.500,00		3.500,00		
164	3211	Službena putovanja	3.300,00		3.300,00		
165	3212	Naknada za prijevoz na posao	6.000,00		6.000,00		
166	3213	Stručno usavršavanje	3.000,00		3.000,00		
167	3227	Službena i radna odjeća	4.000,00		4.000,00		
168	3231	Usluge telefona, pošte i prijevoza	4.000,00		4.000,00		
169	3232	Usluga tek. i invest. održavanja	5.000,00		5.000,00		
170	3822	Kapitalne donacije	30.000,00		30.000,00		
1.3.	Aktivnost	Gradske udruge umirovljenika	170.000,00	-20.000,00	150.000,00	200.000,00	200.000,00
171	3811	Tekuće donacije	170.000,00		150.000,00		
1.4.	Aktivnost	Novčana pomoć umirovljenicima	904.553,94	+45.446,06	950.000,00	1.000.000,00	1.000.000,00
172	3811	Novčana pomoć umirovljenicima - "uskrsnice"	904.553,94	+45.446,06	950.000,00		
2.	Program	Zaštita životnog standarda	4.325.000,00	+170.000,00	4.495.000,00	4.780.000,00	4.780.000,00
2.1.	Aktivnost	Podmirivanje troškova stanovanja	1.020.000,00	+120.000,00	1.140.000,00	1.200.000,00	1.200.000,00
173	3223	Podmirenje utroška el. energije	340.000,00	+70.000,00	410.000,00	450.000,00	450.000,00
174	3223	<i>Pomoć za podmirenje troškova ogrjeva</i>	500.000,00		500.000,00	500.000,00	500.000,00
175	3234	<i>Komunalne usluge</i>	180.000,00		230.000,00	250.000,00	250.000,00
2.2.	Aktivnost	Subv. boravka u predšk. ustan. i subv gradsk. prijevoza	2.675.000,00		2.675.000,00	2.900.000,00	2.900.000,00
176	3512	Subvencija u predškolskim ustanovama	1.200.000,00		1.200.000,00	1.200.000,00	1.200.000,00
177	3512	Prijevoz osoba s invaliditetom	200.000,00		200.000,00	200.000,00	200.000,00
178	3512	Subvencija u gradskom prijevozu	1.275.000,00		1.275.000,00	1.500.000,00	1.500.000,00
2.3.	Aktivnost	Pomoć u prehrani socijalno ugroženih obitelji	630.000,00	+50.000,00	680.000,00	680.000,00	680.000,00

179	3811	Pučka kuhinja	630.000,00	+50.000,00	680.000,00		
3.	Program	<u>Psihosocijalna zaštita obitelji</u>	<u>2.010.000,00</u>	<u>+120.000,00</u>	<u>2.130.000,00</u>	<u>2.240.000,00</u>	<u>2.240.000,00</u>
3.1.	Aktivnost	Pomoć socijalno ugroženim obiteljima	40.000,00	+10.000,00	50.000,00	50.000,00	50.000,00
181	3721	Besplatan prijevoz učenika iz socijalno ugroženih obitelji	40.000,00	+10.000,00	50.000,00		
3.2.	Aktivnost	Zaštita djece, braka i obitelji	690.000,00	+110.000,00	800.000,00	850.000,00	850.000,00
182	3721	Jednokratne novčane pomoći socijalno ugroženim obiteljima	440.000,00	+60.000,00	500.000,00	500.000,00	500.000,00
184	3811	Sklonište i savjetovalište za žrtve obiteljskog nasilja	250.000,00	+50.000,00	300.000,00	350.000,00	350.000,00
3.3.	Aktivnost	Zaštita materinstva i zdravlja djece	1.270.000,00		1.270.000,00	1.320.000,00	1.320.000,00
186	3721	Naknade za opremu novorođenčadi	1.250.000,00		1.250.000,00	1.300.000,00	1.300.000,00
187	3811	Udruga "Izvor" (pomoć trudnicama i roditeljima) i Društvo "Naša djeca"	20.000,00		20.000,00	20.000,00	20.000,00
3.4.	Aktivnost	Pomoć djeci smještenoj u Domu za odgoj Zadar	10.000,00		10.000,00	20.000,00	20.000,00
188	3811	Tekuće donacije	10.000,00		10.000,00		
4.	Program	<u>Financiranje progr. Udruga građ. s područja socijalne skrbi</u>	<u>1.295.000,00</u>	<u>+60.000,00</u>	<u>1.355.000,00</u>	<u>1.400.000,00</u>	<u>1.400.000,00</u>
4.1.	Aktivnost	Prijenosi udrugama građana	1.295.000,00	+60.000,00	1.355.000,00	1.400.000,00	1.400.000,00
189	3811	Udruga osoba oštećena sluha	100.000,00		100.000,00	100.000,00	100.000,00
190	3811	Aktivnosti manjih udruga	110.000,00	+30.000,00	140.000,00	140.000,00	140.000,00
191	3811	Gradsko društvo Crvenog križa	450.000,00	+30.000,00	480.000,00	480.000,00	480.000,00
192	3811	Udruga slijepih i slabovidnih	100.000,00		100.000,00	100.000,00	100.000,00
193	3811	Caritas Zad. nadb.- Sklonište za beskućnike i Soc. samoposluga	435.000,00		435.000,00	480.000,00	480.000,00
194	3811	Volonterski centar	100.000,00		100.000,00	100.000,00	100.000,00
			10.236.953,94	+426.946,06	10.663.900,00	11.260.000,00	11.260.000,00

Obrazloženja

Služba pomoći i njege u kući

Korisnici ovog programa su starije osobe ili osobe kojima je zbog trajnog tjelesnog, mentalnog ili intelektualnog oštećenja ili privremenih promjena zdravstvenog stanja prijeko potrebna pomoć druge osobe. Nositelj ovog programa je Dom za odrasle osobe „Sv. Frane“ koji službu pomoći i njege u kući provodi u skladu sa Zakonom o socijalnoj skrbi („NN“ broj 157/13, 152/14, 99/15) i Pravilnikom o ostvarenju pomoći i njege u kući („Glasnik Grada Zadra“ broj 1/11). U skladu s tim propisima korisnici mogu ostvariti pravo na sljedeće usluge: pomoć u održavanju osobne higijene, pomoć u odijevanju, obavljanju kućanskih poslova, nabavci lijekova i potrebnih namirnica te zadovoljenju sličnih životnih potreba uključujući i dostavu ručka na kućnu adresu.

Ovaj oblik skrbi dosad se pokazao prirodnijim i humanijim za osobe koje nisu u mogućnosti skrbiti same o sebi, a niti se o njima na odgovarajući način mogu brinuti članovi njihovih obitelji. Osnovni cilj ovog programa je pomoć u prevladavanju svakodnevnih potreba starih i nemoćnih osoba zadržavajući ih pritom u njihovom domu, odnosno u prirodnom okruženju, čime se dobrim dijelom smanjuje pritisak na ionako prekapacitirane domove.

Trenutno usluge njege i pomoći koristi 69 osoba, od čega 45 živi na području grada Zadra, a 24 na zadarskim otocima (7 na otoku Silbi, 8 na otoku Ištu i 9 na otoku Velom Ižu). U proteklih dvanaest godina, otkako Dom „Sv. Frane“ provodi ovaj program, usluge pomoći i njege u kući trajno ili povremeno koristilo je 382 osoba, a usluge organizirane prehrane 215 osoba. Službu pomoći i njege provodi 11 njegovateljica, (8 na kopnenom području grada Zadra i 3 na zadarskim otocima) jedan radni terapeut te jedan vozač.

„Halo pomoć“ - pomoć starijim i nemoćnim osobama

Korisnici ovog programa su starije i nemoćne osobe koje uglavnom žive same. Radi se o svojevrsnom inovativnom programu za starije i nemoćne osobe u njihovom domu („usluge na daljinu“). Korisnici ove usluge živeći u svom domu gube osjećaj napuštenosti i osamljenosti, jer u svakom trenutku, bilo danju ili noću u životno ugrožavajućim situacijama, mogu pritiskom na gumb specijalnog aparatića dobiti vezu s pružateljima usluge i odgovarajuću žurnu pomoć ili savjet. Nositelj ovog programa je Dom za odrasle osobe „Sv. Frane“ u Zadru.

Ovim programom znatno se smanjuje stres i strahovi starijih osoba koje žive same, poglavito u izvanrednim situacijama kao što su: iznenadni simptomi ozbiljnijih, životno ugrožavajućih bolesti, opasnosti uslijed oštećenja na električnim ili vodovodnim instalacijama, pokušaj nasilništva itd. Trenutno ovaj vid pomoći koristi 75 osoba. Tijekom 2016. godine bilo je 738 poziva za pomoć, od čega 5 intervencija za hitnom medicinskom pomoći, 26 poziva za dolazak socijalnog radnika u dom korisnika i 708 intervencija zbog razgovora vezanih za davanje zdravstvene i psihosocijalne pomoći. Provedba programa regulirana je Sporazumom o partnerstvu između Grada Zadra i Doma za odrasle osobe „Sv. Frane“, a pored kontinuirane nabavke novih aparatića podrazumijeva i kontinuirano financiranje djelatnica za što je potrebni osigurati iznos od 286.900,00 kn.

Udruge umirovljenika

Na području grada Zadra djeluje sedam samostalnih udruga umirovljenika: „Matica umirovljenika Zadar“, „Maslina“, „Poluotok“, „Brodarica“, „Bili brig“, „Jazine“ i „Stanovi“. U sve udruge aktivno je uključeno nekoliko tisuća članova. Svim podružnicama dodijeljeni su prostori za druženje te izgrađeni tereni za boćanje. Programi udruga umirovljenika uglavnom su vezani za druženja kroz različita športska i kulturna događanja, kao i za pružanje različitih oblika skrbi: besplatna pravna pomoć i savjeti, socijalna zaštita (davanje jednokratnih pomoći bolesnim, nemoćnim i najsiromašnijim članovima) te promicanje zdravlja i prevencija bolesti (predavanja o zdravstvenoj zaštiti, organiziranje akcija mjerenja tlaka i razine šećera u krvi).

Novčana pomoć umirovljenicima

Jedan od vidova psihosocijalne pomoći umirovljenicima s manjim mirovinama jeste isplata novčanih sredstava u posebnim prigodama. Neke lokalne zajednice to čine u vrijeme blagdana Božića, a neke u vrijeme uskrsnih blagdana. Iz Proračuna Grada Zadra već nekoliko godina novčane pomoći umirovljenicima isplaćuju se u vrijeme Uskrsa u vidu tzv. uskrsnica, što je u populaciji umirovljenika s manjim mirovinama proizvelo pozitivne reakcije, budući su u vrijeme blagdana izloženi pojačanim troškovima. „Uskrsnice“ se isplaćuju na način da svaki umirovljenik čija mirovina ne prelazi iznos od 2.000,00 kn dobiva jednokratni novčani iznos od 200,00 kn. Prema dosadašnjim iskustvima za ovu aktivnost potrebno je osigurati iznos do 950.000,00 kn.

Naknada za troškove stanovanja

Podmirenje utroška vode i električne energije: Temeljem članka 117. Zakona o socijalnoj skrbi jedinice lokalne samouprave obavezne su u svom proračunu osigurati sredstva za ostvarivanje prava na naknadu za troškove stanovanja, i to samo za korisnike zajamčene minimalne naknade koji to pravo ostvaruju preko Centra za socijalnu skrb.

Naknada za troškove stanovanja podrazumijeva subvencioniranje utroška električne energije i vode te oslobađanje plaćanja komunalne naknade. Ostvarenje ovog prava regulirano je *Pravilnikom o utvrđivanju kriterija za ostvarivanje prava na podmirivanje dijela troškova stanovanja* („Glasnik Grada Zadra“ broj 9/06). Budući da se očekuje da će tijekom 2017. godine podnijeti zahtjev za ostvarenje ovog prava stvarni broj korisnika Zajamčene minimalne naknade za realizaciju ovog prava potrebno je povećati iznos za 120.000,00 kn u odnosu na godinu ranije.

Troškovi ogrjeva

Člankom 43. Zakona o socijalnoj skrbi određeno je da se samcu ili kućanstvu, korisnicima zajamčene minimalne naknade, priznaje pravo na troškove ogrjeva na način da im se jednom godišnje osigura novčani iznos za podmirenje tog troška u visini koju odlukom odredi nadležna jedinica područne (regionalne) samouprave. Popis korisnika ovog prava nadležni Centar za socijalnu skrb dostavlja jedinicama lokalne samouprave koje su nadležne za isplatu sredstava krajnjim korisnicima. Sukladno odluci Zadarske županije za troškove ogrjeva isplaćuje se iznos od 950,00 kn po pojedinom korisniku, što znači da će se, prema broju korisnika ovog prava, u Proračunu Grada Zadra za 2017. godinu trebati osigurati iznos od 500.000,00 kn.

Subvencija boravka djece u predškolskim ustanovama

Na području grada Zadra o djeci predškolskog uzrasta skrbe tri gradske ustanove: DV „Radost“, DV „Sunce“ i DV za djecu s posebnim potrebama „Latica“ te ustanove drugih osnivača (privatni i vjerski vrtići) s ukupno 36 objekata, unutar kojih je smješteno oko 2 850 djece. U posljednjih nekoliko godina ostvaren je značajan napredak u području predškolskog odgoja, kako po povećanju kapaciteta tako i po poboljšanju standarda boravka djece u vrtićima, tako da je grad Zadar u ovom trenutku jedan od rijetkih gradova u RH koji nema problema sa smještajem djece u predškolskim ustanovama. Dodatna pogodnost roditeljima je i mogućnost subvencioniranja boravka djece u vrtićima, što je regulirano *Pravilnikom o utvrđivanju kriterija za ostvarivanje prava na sufinanciranje troškova boravka djece u predškolskim ustanovama* („Glasnik Grada Zadra“ broj 06/07). Pravo na subvenciju u predškolskim ustanovama tijekom školske 2016./17. godine ostvarivat će oko 350 djece za što se u proračunu osigurava iznos od 1.200.000,00 kn.

Besplatni javni gradski prijevoz

Korisnici ovog prava su sljedeće kategorije građana: sve osobe starije od 65 godina; umirovljenici (bez obzira na životnu dob) čije mirovine ne prelaze iznos od 2.750,00 kn; članovi Udruge tjelesnih invalida, članovi Udruge civilnih stradalnika Domovinskog rata, članovi Udruge oboljelih od PTSP-a te članovi i roditelji - pratioci članova Udruge „Svjetlo“ te učenici srednjih škola iz obitelji koje su korisnici zajamčene minimalne naknade. Realizacija ovoga prava regulirana je *Odlukom o pravu na korištenje besplatnog javnog gradskog prijevoza* („Glasnik Grada Zadra“ broj 1/11). Ova aktivnost provodi se u suradnji s poduzećem „Liburnija“ d.o.o., a procjenjuje se da pravo na besplatan gradski prijevoz godišnje koristi oko 8 000 korisnika za što se iz Proračuna Grada Zadra transferira „Liburniji“ d. o. o. iznos od 1.275.000,00 kn.

Besplatni prijevoz za osobe s invaliditetom

Jedno od važnijih područja djelovanja Nacionalne strategije izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom od 2007. do 2015. godine („NN“ broj 63/07) je „mobilnost i pristupačnost“ kao osnovni preduvjet za provođenje svih aktivnosti svakodnevnog življenja osoba s invaliditetom i njihovog uključivanja u zajednicu. Korisnici ovog programa su osobe s invaliditetom koje se kreću uz pomoć kolica i teško pokretne osobe. Kako bi takvim osobama učinili dostupnim sve sadržaje u zajednici (gospodarske, političke, športske, kulturne, rekreacijske itd.), u tu svrhu sredstvima iz Proračuna Grada Zadra nabavljeno je posebno prilagođeno kombi vozilo. Zbog tehničkog održavanja vozila i osiguranja potrebnog broja vozača, vozilo je dano na upravljanje poduzeću „Liburnija“ d.o.o. Prijevoz se obavlja po pozivu korisnika, besplatan je za korisnike, a sve troškove (gorivo, održavanje vozila i plaće dvaju vozača) snosi Grad Zadar. Odobrenje za ovu vrstu prijevoza donosi *Povjerenstvo za prijevoz osoba s invaliditetom* sastavljeno od predstavnika UO za socijalnu skrb i zdravstvo Grada Zadra, Udruge tjelesnih invalida Zadarske županije i Liburnije d.o.o. Zadar. Godišnje se za ovu aktivnost izdvaja iznos od 200.000,00 kn.

Pučka kuhinja „Sv. Vinko Paulski“

Zakonom o socijalnoj skrbi definirano je da su „veliki gradovi i središta županija dužni u svom proračunu osigurati sredstva za uslugu prehrane u pučkim kuhinjama“. U Gradu Zadru ovaj problem je prepoznat i prije nego što je obuhvaćen zakonom te je po završetku Domovinskog rata 1996. godine u suradnji s Caritasom Zadarske nadbiskupije otvorena Pučka kuhinja „Sv. Vinko Paulski“. Kuhinja u kojoj se svakodnevno priprema preko 300 obroka nalazi se na adresi Franje Tuđmana bb, u neposrednoj blizini Caritasa.

Korisnici ovog programa su osobe koje zbog životnih okolnosti i izostanka obiteljske solidarnosti nisu u stanju same podmirivati osnovne životne potrebe (nezaposlene osobe bez ikakvih primanja, duševno bolesne osobe, starije osobe bez ikakve obiteljske potpore, beskućnici itd). Osobama koje se ne mogu kretati (ima ih oko 40), obrok se dostavlja na kućnu adresu. Tijekom 2016. godine, pored ručka, korisnicima prenoćišta za beskućnike dostavljat će se i večera. Odobrenje za korištenje Pučke kuhinje donosi se u koordinaciji Caritasa Zadarske nadbiskupije i Centra za socijalnu skrb Zadar. Za provedbu ove aktivnosti iz Proračuna Grada Zadra za 2017. godinu predlaže se iznos od 680.000,00 kn.

Novčane pomoći socijalno ugroženim obiteljima

Ovaj vid pomoći spada u kategoriju izvanrednih socijalnih mjera koje se primjenjuju u posebno otežanim životnim okolnostima u koje mogu dospjeti pojedinci ili obitelji koje nisu same u mogućnosti zadovoljiti osnovne životne potrebe. Ovim oblikom pomoći obuhvaćene su sljedeće kategorije građana:

- staračka domaćinstva bez šire obiteljske potpore u kojima pojedini članovi žive u izuzetno teškoj materijalnoj situaciji, pritom najčešće i narušenog zdravlja
- korisnici zajamčene minimalne naknade s bolesnom djecom, čije liječenje iziskuje dodatne troškove zbog nabavke lijekova ili čestih putovanja na pregled, liječenje izvan Zadra itd.
- iznenadne i izvanredne situacije i ugroze u kojima se mogu naći pojedine obitelji (elementarne nepogode i slično).

Isplate novčanih pomoći, a po zahtjevu korisnika, rješava Caritas Zadarske nadbiskupije uz prethodnu suglasnost Povjerenstva kojeg sačinjavaju predstavnici UO za socijalnu skrb i zdravstvo Grada Zadra, Caritasa i Centra za socijalnu skrb Zadar. Ovaj vid pomoći samcima i obiteljima koje su se zatekle u velikoj nevolji u praksi se pokazao zapravo jedinom slamkom spasa u danom trenutku i u potpunosti je opravdao uvrštavanje u socijalni program Grada Zadra.

Za ovu aktivnost potrebno je osigurati iznos od 500.000,00 kn.

Naknade za opremu novorođenčadi

U uvodnom dijelu ovog Programa naveli smo da se u zadnjih deset godina od većih gradova u RH jedino u Zadru i Splitu kontinuirano povećavao broj stanovnika. Koliko je taj podatak ohrabrujući za Grad Zadar, toliko je u isto vrijeme zabrinjavajući podatak o sve većem udjelu starijeg stanovništva u ukupnoj populaciji. Kako bi se taj trend koliko toliko promijenio u korist mladih u Socijalni program je uvedeno nekoliko populacijskih mjera. Jedna od tih mjera je pomoć obitelji pri rođenju djeteta. Ova mjera regulirana je *Odlukom o novčanoj pomoći za opremu novorođenog djeteta* („Glasnik Grada Zadra“ br. 9/06), kojom se za svako novorođeno dijete isplaćuje iznos od 2.000,00 kn.

Za ovu aktivnost u proračunu za 2016. godinu osigurava se iznos od 1.250.000,00 kn.

Prenoćište za beskućnike

Zakonom o socijalnoj skrbi definirano je da su „veliki gradovi i središta županija dužni u svom proračunu osigurati i sredstva za pružanje usluga smještaja u prihvatilištima ili prenoćištima za beskućnike“. Shodno tome, a imajući u vidu stvarnu potrebu za ovakvim sadržajima, u partnerstvu Grada Zadra i Caritasa Zadarske nadbiskupije 2006. godine izgrađeno je i opremljeno Prenoćište za beskućnike. Prenoćište se nalazi u neposrednoj blizini zgrade Caritasa i Pučke kuhinje, a može prihvatiti dvanaest osoba. Dosad su kapaciteti prenoćišta zadovoljavali potrebe za smještajem svih beskućnika

koji su se zatekli na području grada Zadra i koji su udovoljavali uvjetima za smještajem, tako da trenutno nema potrebe za proširenjem postojećih kapaciteta.

Korisnici Prenocišta za beskućnike su uglavnom osobe bez mogućnosti da si osiguraju stanovanje na bilo koji drugi način, korisnici zajamčene minimalne naknade, osobe zatečene u skitnji, osobe otpuštene s izdržavanja zatvorske kazne bez obiteljske potpore itd. Od početka ove godine do konca rujna u Prenocištu je bilo ukupno 72 korisnika, od čega njih devet na trajnom smještaju.

Prihvat beskućnika u Prenocištu, pored smještaja, podrazumijeva i pružanje sljedećih usluga: redovni zdravstveni pregled, osiguravanje tri obroka dnevno, pomoć pri ostvarenju socijalnih prava, savjetovanje s ciljem resocijalizacije beskućnika, pronalaženje honorarnih poslova itd.

Ova aktivnosti podrazumijeva angažman jednog pomoćnog radnika u kuhinji, spremačicu najmanje dva sata dnevno, kućepazitelja, zaštitarsku službu, režijske troškove, troškove održavanja objekta itd. Najveći dio sredstava osigurava se iz Proračuna Grada Zadra.

Socijalna samoposluga

Koncem 2014. godine u gradu Zadru je otvorena Socijalna samoposluga sa svrhom prikupljanja, skladištenja i besplatne podjele hrane i drugih potrepština socijalno ugroženim obiteljima i pojedincima. Otvaranje Socijalne samoposluge bila je jedna od mjera suzbijanja posljedica financijske i gospodarske krize koja je prijetila stvaranju sve većeg broja siromašnih i socijalno isključenih građana.

Procjenu o pravu na korištenje usluga Socijalne samoposluge u partnerstvu donose Centra za socijalnu skrb Zadar i Caritas Zadarske nadbiskupije, nakon čega Caritas izdaje potvrđnicu s kojom krajnji korisnici mogu preuzeti određenu količinu potrepština. Socijalna samoposluga opskrbljuje se robom uglavnom iz donacija u čemu značajan doprinos daje i Grad Zadar sredstvima iz svojega proračuna. Samoposluga je korisnicima na raspolaganju jedan dan u tjednu (četvrtak), a u prvoj godini svojega djelovanja evidentirano je oko petsto stalnih i nekoliko desetaka povremenih korisnika kojima su na raspolaganju uglavnom volonteri.

Savjetovalište i sklonište za žrtve obiteljskog nasilja

U proteklim desetljećima u porastu je pojavnost nasilja u društvu općenito, a napose nasilja u obitelji (uglavnom nad ženama i djecom). Sve države EU, pa tako i RH, reagirale su serijom zakonodavnih inicijativa: donošenje Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji („NN“ broj: 137/09, 14/10 i 60/10), Protokola o postupanju u slučaju nasilja u obitelji, izmjene Kaznenog zakona i Zakona o kaznenom postupku, Obiteljskog zakona itd. Usprkos svemu suvremeno zakonodavstvo nije se pokazalo dostatnim samo po sebi te se u sprječavanje i ublažavanje posljedica nasilja u obitelji uključilo i civilno društvo. U mnogim gradovima RH osnivaju se Skloništa za žrtve obiteljskog nasilja. Zahvaljujući tome javnost je senzibilizirana za ovu problematiku, što je svakako pridonijelo ublažavanju samog problema, a napose pomoglo zlostavljanim ženama i djeci da nađu privremeno utočište i zaštite se od daljnjeg zlostavljanja.

Tako je prije devet godina na području grada Zadra osnovana Udruga „Duga“, čije programske aktivnosti podrazumijevaju davanje psihološke i pravne pomoći žrtvama nasilja unutar Savjetovališta te pružanje informacija putem SOS telefona. Zbog kompleksnosti problematike prešlo se na individualni rad s korisnicima, a samim tim došlo je i do potrebe osnivanja Skloništa za žrtve nasilja, tzv. sigurne kuće, gdje se privremeno sklanjaju žrtve koje su primorane na izdvajanje iz obiteljskog okružja i blizine nasilnika. U Skloništu im se osiguravaju osnovne egzistencijalne potrebe (spavanje, hrana, piće, održavanje osobne higijene...), a provodi se i savjetodavni, psihološki i pravni tretman u cilju ublažavanja posljedica nasilja nad žrtvama, osobito djecom.

Grad Zadar dodijelio je i opremio prostor za Sklonište u koje se može smjestiti oko dvadeset osoba. Kapaciteti su uglavnom popunjeni. Korisnici, najčešće žene s djecom, smještaju se temeljem rješenja Centra za socijalnu skrb, a nerijetko, mimo redovite procedure, u privremeni smještaj dolaze i hitni slučajevi. U udruzi je pored stalno angažiranih osoba: pravnik, psiholog i socijalni radnik koji čine interdisciplinarni tim, na raspolaganju i veći broj volontera, educiranih i osposobljenih za rad sa zlostavljanim osobama. Za provedbu ove aktivnosti pored drugih izvora (resorno ministarstvo i zadarska županija) potrebno je iz Proračuna Grada Zadra osigurati se iznos od 300.000,00 kn.

Zaštita materinstva i mentalnog zdravlja djeteta

Na području grada Zadra već se par godina provodi tečaj pripreme roditelja za porod i roditeljstvo, a organiziran je u suradnji Udruge za obitelj i roditeljstvo „Izvor“ i Odjela ginekologije Opće bolnice Zadar. Cilj ovog programa je edukacija mladih bračnih parova o porodu i potrebi uključivanja očeva u sam tijek poroda i ulogu roditelja, podizanje svijesti mladih majki o važnosti i potrebi dojenja novorođenčeta, a samim tim i poboljšanja razine zdravlja majki i djece itd. Pored navedenih aktivnosti na odjelu pedijatrije Opće bolnice Zadar permanentno se provodi akcija „Za osmijeh djeteta u bolnici“ čiji je cilj promicanje i primjena humanijeg bolničkog liječenja, putem organiziranja društveno-zabavnih sadržaja s djecom i za djecu, poticanja igre i aktivnosti među djecom te oplemenjivanja i opremanja bolničkog ambijenta. Pored ove aktivnosti udruga Društvo „Naša djeca“ brojnim aktivnostima afirmira prava i interese djece.

Sufinanciranje programa udruga i društveno-humanitarnih organizacija s područja socijalne skrbi

Zakonom o udrugama („NN“ broj 74/14), člankom 32. definirana je mogućnost financiranja iz javnih izvora programa i projekata udruga koji su od interesa za opće dobro, a člankom 33. definirani su kriteriji, mjerila i postupci financiranja takvih programa i projekata. UO za socijalnu skrb i zdravstvo Grada Zadra, kao i ranijih godina raspisuje Javni poziv za prikupljanje programa i projekata koji su od interesa za opće dobro. Dosadašnja iskustva u suradnji s udrugama uglavnom su pozitivna, jer se programima udruga značajno poboljšavaju kvaliteta i uvjeti života pojedinih interesnih skupina građana. Sufinanciranje programa i projekata provodi se u partnerstvu sa sljedećim predlagateljima:

- **Gradsko društvo Crvenog križa** (programi: dobrovoljno davalaštvo krvi, prva pomoć i zaštita zdravlja, služba traženja...)
- **Caritas Zadarske nadbiskupije** (programi: prenočište za beskućnike, psihosocijalni tretman pacijenata oboljelih od psihoze, kućna njega...)
- **Udruga osoba oštećena sluha**
- **Udruga slijepih Zadarske županije**
- **Udruga tjelesnih invalida Zadarske županije**
- **Programi strukovnih i tzv. manjih udruga** (Udruga invalida rada grada Zadra, Udruga socijalnih radnika, Udruga „Pro vita“...).

Volonterski centar

Volontiranje se prepoznaje i promiče kao aktivnost od interesa za Republiku Hrvatsku koja dovodi do poboljšanja kvalitete života, do aktivnog uključivanja osoba u društvena zbivanja te do razvoja humanijega i ravnopravnijega demokratskog društva. Volontiranje se, u smislu Zakona o volonterstvu („NN“ broj 58/07 i 22/13), definira kao dobrovoljno ulaganje osobnog vremena, truda, znanja i vještina kojima se obavljaju usluge ili aktivnosti za dobrobit druge osobe ili za opću dobrobit, bez postojanja uvjeta isplate novčane nagrade ili potraživanja druge imovinske koristi za obavljeno volontiranje. Volontiranje kao društveni fenomen pomaže stvaranju lokalnih mreža i stvara osjećaj odgovornosti za rješavanje problema koji

postoje u zajednicama. Tijekom 2013. godine započeo je s aktivnostima Volonterski centar Zadar. U programe Centra uključen je veliki broj relevantnih ustanova i pojedinaca zainteresiranih za ovu vrstu društvenog angažmana. Grad Zadar osigurao je odgovarajući prostor za rad, a sredstva za plaću djelatnika i ostali troškovi Volonterskog centra osiguravaju se iz Proračuna Zadarske županije i Grada Zadra. Nakon početnih aktivnosti vezanih za medijsku kampanju i istraživanje ponude i potražnje za volontiranjem Volonterski centar se već nametnuo kao koristan i aktivan čimbenik od interesa za cijelu zajednicu u kojem je registrirano 1050 volontera, spremnih u svakom trenutku svoje slobodno vrijeme iskoristiti za društveno koristan rad.

II. DJEČJI VRTIĆ "LATICA" I CENTAR „MOCIRE“

Donošenje Nacionalne strategije izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom 2007.-2015. i Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom te izmjena drugih propisa rađeni su s ciljem napretka i daljnjeg jačanja zaštite prava osoba s invaliditetom i djece s teškoćama u razvoju. Podizanje djece s teškoćama u razvoju posebno je osjetljivo pitanje i zahtjeva dodatne napore kako od njihove vlastite obitelji, tako i od strane lokalne zajednice i društva u cjelini. U tom smislu provode se programi rane intervencije kod djece, programi odgoja i rehabilitacije u DV „Latica“, programi obrazovanja u OŠ „Voštarnica“, kao i niz drugih programa civilnog društva čiji su programi prepoznati kao vrlo učinkoviti u smislu ravnopravnog uključivanja osoba s invaliditetom u društveni život zajednice.

Pored navedenih programa Grad Zadar je osigurao i niz drugih pogodnosti kako bi život osoba s invaliditetom u gradu Zadru bio što prihvatljiviji. Uklonjene su manje-više sve fizičke barijere i zapreke kako bi se osobe s težim invaliditetom mogle nesmetano kretati po javnim prometnicama i površinama, postavljene su brojne rampe s ciljem dostupnosti svim javnim ustanovama, izgrađeno je posebno prilagođeno kupalište za teško pokretne osobe i osobe koje se kreću uz pomoć invalidskih kolica na plažama Vitrenjak i Kolovare i zatvorenom plivalištu na Višnjiku, nabavljeno je vozilo za prijevoz osoba s invaliditetom itd.

Za izvršenje aktivnosti iz Programa pomoći i zaštite za osobe s invaliditetom i djece s teškoćama u razvoju planirana sredstva za razdoblje 2016.-2018. godine prikazana su u sljedećoj tablici:

Za izvršenje aktivnosti iz Programa pomoći i zaštite za osobe s invaliditetom i djece s teškoćama u razvoju planirana sredstva za razdoblje 2016.-2018. godine prikazana su u sljedećoj tablici:

Tablica 3

Red.br - Pozicija	Program Aktivnost Odjeljak	Glava 040-02 i 03: Zaštita osoba s inv. i djece s teškoćama u razvoju	Proračun za 2016. godinu	+ / -	Proračun za 2017.	Projekcije za 2018.	Projekcije za 2019.
1.	<u>Kapitalni projekt</u>	<u>Centar "Mocire" – 02 i 03</u>	<u>10.000,00</u>	+500.000,00	<u>510.000,00</u>	<u>510.000,00</u>	<u>510.000,00</u>
195	3234	Komunalne usluge	10.000,00		10.000,00	10.000,00	10.000,00
	3239	Ostale usluge	0,00		0,00		

197	4212	Posl. Objekti – Centar Mocire	0,00	+500.000,00	500.000,00		
	4212	Posl. Objekti-izgradnja trafostan.	0,00		0,00	500.000,00	0,00
	4212	Uredska oprema i namještaj	0,00		0,00		500.000,00
2.	Program	Mobilnost osoba s invaliditetom	245.000,00	+10.000,00	255.000,00	260.000,00	260.000,00
2.1.	Aktivnost	Poboljšanje psihofiz. stanja osoba s posebnim potrebama	245.000,00	+10.000,00	255.000,00	260.000,00	260.000,00
202	3232	Održavanje kupališta za osobe s invaliditetom - "Vitrenjak"	50.000,00	+10.000,00	60.000,00	60.000,00	60.000,00
203	3811	Program habilit. osoba s mentalnom retardacijom - udruga "Svjetlo"	80.000,00		80.000,00	80.000,00	80.000,00
204	3811	O.Š. Voštarnica	35.000,00		35.000,00	35.000,00	35.000,00
205	3811	Udruga "Down sindrom"	80.000,00		80.000,00	80.000,00	80.000,00
3.	Program	Dj. vrtić za djecu sa teškoćama u razvoju "Latica" - 03	4.211.500,00	+136.500,00	4.348.000,00	4.400.000,00	4.400.000,00
3.1.	Aktivnost	Rashodi za zaposlene	3.577.000,00	+134.000,00	3.711.000,00		
206	3111	Plaće za redovan rad	2.820.000,00		2.987.000,00		
207	3121	Ostali rashodi za zaposlene	271.000,00		210.000,00		
208	3132	Doprinos za zdravstv. osiguranje	438.000,00		462.000,00		
209	3133	Doprinos za zapošljavanje	48.000,00		52.000,00		
3.2.	Aktivnost	Materijalni rashodi	617.500,00	+11.500,00	629.000,00		
210	3211	Službena putovanja	40.000,00		40.000,00		
211	3212	Naknade za prijevoz na posao	114.000,00		117.000,00		
212	3213	Stručno usavršavanje zaposlenika	40.000,00		40.000,00		
213	3221	Uredski i ostali materijal	100.000,00		50.000,00		
214	3222	Materijal i sirovine	96.000,00		90.000,00		
215	3223	Energija	70.000,00		50.000,00		
216	3224	Materijal i dijelovi za tek. i invest. održavanje	10.000,00		20.000,00		
217	3225	Sitni inventar i autogume	2.000,00		10.000,00		
218	3227	Službena radna odjeća i obuća	10.000,00		10.000,00		
219	3231	Usluge telefona, pošte i prijevoza	14.000,00		20.000,00		
220	3232	Usluge tek. i inv. održavanja	12.660,00		10.000,00		
221	3233	Usluge promidžbe i informiranja	2.000,00		4.000,00		

222	3234	Komunalne usluge	9.000,00		10.000,00	
223	3235	Zakupnine i najamnine	17.500,00		10.000,00	
224	3236	Zdravstvene usluge	10.000,00		12.000,00	
225	3237	Intelektualne i osobne usluge	0,00		0,00	
226	3238	Računalne usluge	7.500,00		13.000,00	
227	3239	Ostale usluge	4.340,00		13.000,00	
228	3291	Naknada za rad upravnog vijeća	39.000,00		39.000,00	
229	3292	Premije osiguranja	0,00		22.000,00	
230	3293	Reprezentacija	10.000,00		10.000,00	
231	3294	Članarina	2.500,00		5.000,00	
232	3299	Ostali nespomenuti rashodi	5.000,00		5.000,00	
692	3295	Pristojbe i naknade	2.000,00		4.000,00	
974	3235	Zakupnine i najamnine	0,00		15.000,00	
975	3239	Ostale usluge	0,00		10.000,00	
3.3	Aktivnost	Financijski rashodi	2.000,00	+1.000,00	3.000,00	
233	3431	Bankarske usluge	2.000,00		3.000,00	
3.4.	Aktivnost	Kapitalno opremanje	15.000,00	-10.000,00	5.000,00	
976	4221	Uredska oprema i namještaj	15.000,00		5.000,00	
UKUPNO Glava 040-02 i 03			4.466.500,00	+646.500,00	5.113.000,00	5.170.000,00

Obrazloženje

Centar za odgoj, obrazovanje, rehabilitaciju i smještaj osoba s posebnim potrebama – najnužniji radovi i režijski troškovi

Budući da se očekuje da će Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta tijekom 2017. godine konačno raspisati novi natječaj za izvođača radova za završetak izgradnje objekta za odgoj, rehabilitaciju i smještaj djece i odraslih osoba s intelektualnim poteškoćama (Centar Mocire), tako i Grad Zadra osiguranjem određenih sredstava u svom proračunu izražava spremnost da se stvar makne iz mrtve točke, a sve namjerom kako bi se objekt završio konačno stavio u funkciju.

Kupalište za osobe s invaliditetom

Nacionalnom strategijom izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom od 2007. do 2015. godine („NN“ broj 63/07) „mobilnost i pristupačnost“ naglašeni su kao osnovni preduvjeti za svakodnevno življenje osoba s invaliditetom i njihovog uključivanja u zajednicu. Korisnici ovog programa su osobe s invaliditetom koje se kreću uz pomoć kolica i teško pokretne osobe. Sredstvima iz Proračuna Grada Zadra na plaži Vitrenjak izgrađeno je sunčalište i rampa za silazak u more osoba s invaliditetom. Taj projekt pokazao se posve opravdanim, tako da je već sad kupališna sezona za osobe s težim invaliditetom bez ovih sadržaja gotovo nezamisliva. Ovaj projekt ujedno je važan dio turističke ponude grada Zadra, jer je prepoznat i od strane brojnih turista iz inozemstva i nalazi se na internetskim stranicama turističkih zajednica diljem Europe. Provodi se u suradnji s Udrugom

tjelesnih invalida, a funkcionira na način da su dva studenta ili učenika iz socijalno ugroženih obitelji stalno na usluzi osobama s invaliditetom kako bi im pomogli pri ulasku i izlasku iz mora, zatim pri korištenju ležaljki na sunčalištu kao i pristupu ostalim sadržajima u kompleksu kupališta na Vitrenjaku. Po završetku kupališne sezone dijelovi sunčališta se svake godine demontiraju i čuvaju u skladištu. Troškovi oko rampe, pored honorara studentima iz soc. ugroženih obitelji podrazumijevaju i redovito održavanje i čišćenje te osiguranje objekta, za što je potrebno godišnje osigurati sredstva u iznosu od 60.000,00 kn.

Poboljšanje psihofizičkog stanja osoba s teškoćama u razvoju

Na području grada Zadra već dulje vrijeme djeluju i udruge koje se bave problematikom osoba s teškoćama u razvoju. Cilj im je da se radom u skupinama, kroz radionice, očuvaju njihova teško stečena znanja i vještine te razviju nove, kako bi imali više samopouzdanja i sigurnosti za sretniji i sadržajiniji život unutar vlastitih obitelji i u široj društvenoj zajednici. Uz neposredan rad s korisnicima i njihovim roditeljima radi se i na senzibilizaciji javnosti kako bi se promijenila stereotipna shvaćanja oko stanja, potreba i sposobnosti osoba s teškoćama u razvoju.

Ova aktivnost provodit će se u skladu s ponuđenim programima udruga:

- **Udruga za Down sindrom**
- **Udruga za pomoć osobama s mentalnom retardacijom „Svjetlo“**
- **Udruga za autizam**
- **Osnovna škola „Voštarnica“**

Dječji vrtić za djecu s poteškoćama u razvoju „Latica“

Dječji vrtić za djecu s teškoćama u razvoju „Latica“ specijalizirana je predškolska ustanova osnovana s ciljem osiguranja uvjeta za poticanje socijalnog, emocionalnog, intelektualnog i tjelesnog razvoja djece kojima je pomoć neophodno potrebna. Pedagoškim programima kojima se različitim edukacijsko-rehabilitacijskim postupcima nastoji pripremiti djecu za adekvatnu izobrazbu u školskoj godini 2015./16. obuhvaćeno je 83 djece. Polaznici vrtića su djeca koja imaju motorička oštećenja, snižene intelektualne sposobnosti, oštećenja vida, oštećenja sluha, poremećaje govorno-jezičnog razvoja i komunikacije, poremećaje osobnosti, poremećaje u ponašanju, autizam i višestruke teškoće. Ustanova provodi dnevne aktivnosti, bez smještaja, i primarni joj je cilj osigurati život djeteta s teškoćama u razvoju u njegovoj domicilnoj sredini, u okruženju svoje najprirodnije i najvažnije zajednice – obitelji. Najveću stavku financijskog plana DV „Latica“ čine rashodi za zaposlene, što se osigurava iz Proračuna Grada Zadra (defektolozi, rehabilitatori, logopedi, psiholozi, fizioterapeuti i medicinske sestre). Ostale materijalne rashode osigurava Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta, općine i gradovi odakle dolaze pojedina djeca, a dio sredstava u iznosu od 30.000,00 kn osigurava se i iz različitih donacija, odnosno prigodnih akcija humanitarnog karaktera. Za sve programe i aktivnosti ustanove za 2017. godinu osigurava se iznos od 4.348.000,00 kn.

III. PROGRAMI ZDRAVSTVENE ZAŠTITE

Grad Zadar nije osnivač ni jedne zdravstvene ustanove, tako da su zdravstveni programi UO za socijalnu skrb i zdravstvo Grada Zadra uglavnom usmjereni na preventivnu zdravstvenu zaštitu odnosno na očuvanje i promicanje zdravlja i zdravih načina življenja djece, mladeži, žena, osoba s invaliditetom, kronično oboljelih osoba te na pomoć zdravstvenim ustanovama nabavom nužno potrebne medicinske opreme i potporom u izgradnji objekata i opremanju prostora.

Planom za zdravlje Zadarske županije među pet glavnih prioriteta uvršteni su: prevencija ovisnosti o opojnim drogama kod mladih, kardiovaskularni rizici, tjelesna neaktivnost, nasilje i skrb za starije osobe, te su kao takvi zastupljeni u programu UO za socijalnu skrb i zdravstvo Grada Zadra.

Vodeće skupine bolesti, prema podacima Županijske razvojne strategije, u djelatnosti primarne zdravstvene zaštite su bolesti dišnog sustava, bolesti cirkulacijskog sustava s najvećim udjelom hipertenzivnih bolesti, a u bolničkom zbrinjavanju vodeće skupine bolesti su novotvorine i bolesti probavnog i cirkulacijskog sustava. Najveća smrtnost zabilježena je u skupini bolesti cirkulacijskog sustava. Tijekom posljednjeg desetljeća zabilježen je porast stope incidencije novotvorina: raka dojke, vrata maternice i debelog crijeva kod žena, te raka dušnica i pluća, prostate i debelog crijeva kod muškaraca, zbog čega se po potencijalno izgubljenim godinama života najveća smrtnost bilježi upravo u skupini tih oboljenja. Također su u porastu i bolesti i stanja poremećaja u ponašanju te razne duševne bolesti od kojih je najzastupljenija depresija. Najveći rizici za zdravlje su pušenje, konzumiranje alkohola i opojnih droga, poremećaj prehrane, smanjena tjelesna aktivnost, rizično spolno ponašanje te različiti utjecaji okoliša.

Imajući u vidu sve navedeno te uvažavajući razvojne potrebe Strategije razvoja Grada Zadra, u zdravstvenom programu dan je prioritet: provedbi preventivnih programa, nastavku ulaganja u postojeće zdravstvene ustanove radi podizanja standarda zdravstvenih usluga, edukaciji zdravstvenih i psihosocijalnih djelatnika, osnaživanju nevladinog sektora s područja zdravstva itd.

Za izvršenje aktivnosti iz Programa zdravstvene zaštite za razdoblje 2017.-2019. godine planirana sredstva prikazana su u sljedećoj tablici:

Tablica 4

Red.br./ Pozicija	Program- Aktivnost- Odjeljak	Glava 040-04: Programi zdravstvene zaštite	Proračun za 2016. godinu	+ / -	Proračun za 2017.	Projekcije za 2018.	Projekcije za 2019.
1.	Program	Sufinanciranje potreba u javnom zdravstvu	485.000,00	-95.000,00	390.000,00	450.000,00	450.000,00
1.1.	Aktivnost	Zaštita zdravlja djece u predškolskim ustanovama	0,00		0,00		
234	3236	Ispitivanje kvalitete hrane i briseva predmeta i ruku u dječjim vrtićima	0,00		0,00		
1.2.	Aktivnost	Zaštita životinja	255.000,00	-50.000,00	205.000,00	215.000,00	215.000,00

235	3236	Veterinarski higijeničar	75.000,00	-10.000,00	65.000,00	75.000,00	75.000,00
236	4212	Hvatanje, sklanjanje i daljnja skrb o napušt. i izgubljenim životinjama	180.000,00	-40.000,00	140.000,00	140.000,00	140.000,00
1.3.	Aktivnost	Dežurstve liječničkih timova nedjeljom i u dane blagdana	0,00		0,00		
240	3661	Dežurstva pedijatara	0,00		0,00		
1.4.	Aktivnost	Turistički tim HMP-a	50.000,00	+5.000,00	55.000,00	55.000,00	55.000,00
746	3661	Dežurstvo tima HMP-a	50.000,00	+5.000,00	55.000,00		
1.5.	Aktivnost	Poboljšanje zdravstvene zaštite na zadarskim otocima	0,00		0,00		
	3236	Uređenje i adaptacija ambulanti	0,00		0,00		
1.6.	Aktivnost	Disperzija ambulanti opće i obiteljske medicine po MO	0,00		0,00		
	3236	Dostupnost zdravstvenih usluga u prigradskim naseljima	0,00		0,00		
1.7.	Aktivnost	Rana intervencija kod djece s poteškoćama u razvoju	180.000,00	-50.000,00	130.000,00	180.000,00	180.000,00
243	3811	Prepoznavanje problema i pomoć djeci u prve tri godine života	180.000,00		130.000,00		
2.	Program	Pomoć Općoj bolnici Zadar	930.446,06	-900.446,06	30.000,00	30.000,00	30.000,00
2.1.	Aktivnost	Kapitalne donacije - nabava angio sale	930.446,06	-900.446,06	30.000,00		
747	3631	Tekuće pomoći Županiji	930.446,06	-900.446,06	30.000,00		
3.	Program	Prevenција i borba protiv bolesti ovisnosti o opojnim drogama	405.000,00	-5.000,00	400.000,00	440.000,00	440.000,00
3.1.	Aktivnost	Kampanja protiv ovisnosti o opojnim drogama	30.000,00		30.000,00	30.000,00	30.000,00
246	3233	Usluge promidžbe i informiranja	0,00		0,00		
248	3811	Tekuće donacije	30.000,00		30.000,00		
3.2.	Aktivnost	Osmišljavanje slobodnog vremena mladih	30.000,00		30.000,00	30.000,00	30.000,00
249	3811	Tekuće donacije	30.000,00		30.000,00		
3.3.	Aktivnost	Savjet mladih grada Zadra	30.000,00		30.000,00	30.000,00	30.000,00
250	3811	Tekuće donacije	30.000,00		30.000,00		

3.3.	Aktivnost	Školski preventivni programi	200.000,00	+10.000,00	210.000,00	210.000,00	210.000,00
251	3811	Učenje socijalnih vještina	200.000,00	+10.000,00	210.000,00		
3.4.	Aktivnost	Programi udruga građana s područja prevencije ovisnosti	95.000,00	-15.000,00	80.000,00	120.000,00	120.000,00
252	3811	Tekuće donacije	95.000,00		80.000,00		
3.5.	Aktivnost	Prevenција širenja zaraznih bolesti kod intraven. ovisnika	0,00		0,00		
254	3811	Tekuće donacije	0,00		0,00		
3.7.	Aktivnost	Prevenција urbanog kriminaliteta	20.000,00		20.000,00	20.000,00	20.000,00
255	3811	Tekuće donacije u novcu	20.000,00		20.000,00		
4.	Program	Stručno usavršavanje zdr. djelatnika i pomoć oboljelima	160.000,00	-20.000,00	140.000,00	180.000,00	180.000,00
4.1.	Aktivnost	Pomoć u stručnom usavršavanju zdr. djelatnika	30.000,00		30.000,00	30.000,00	30.000,00
256	3811	Potpore u održav. stručnih skupova	30.000,00		30.000,00		
4.2.	Aktivnost	Sufinanciranje udruga oboljelih od kroničnih bolesti	130.000,00	-20.000,00	110.000,00	150.000,00	150.000,00
258	3811	Tekuće donacije	130.000,00	-20.000,00	110.000,00		
UKUPNO ZDRAVSTVO			1.980.446,06	1.020.446,06	960.000,00	1.100.000,00	1.100.000,00

Obrazloženje

Veterinarsko-higijenski servis

Člankom 52. stavak 1. Zakona o veterinarstvu („NN“ broj 82/13) jedinice lokalne samouprave moraju osigurati higijeničarsku službu za sakupljanje lešina s javnih površina radi njihovog uništavanja, a Pravilnikom o nusproizvodima životinjskog podrijetla koji nisu za prehranu ljudi propisuju se veterinarsko-zdravstveni uvjeti za sakupljanje, prijevoz i uklanjanje lešina životinja i nusproizvoda životinjskog podrijetla, uključujući osobito lešine uginulih kućnih ljubimaca s javno-prometnih površina, kako se ne bi dovelo u opasnost zdravlje ljudi. Ovu aktivnost provodi Veterinarska stanica Zadar, a na temelju prethodno provedenog natječaja *Ugovora o nabavi usluga higijeničarske službe*, zaključenog između Grada Zadra i Veterinarske stanice Zadar. Godišnji ugovoreni iznos za provedbu ove aktivnosti iznosi 60.000,00 kn.

Sklonište za napuštene pse i mačke

Napušteni psi i mačke pojavom na javnim mjestima svakodnevno ugrožavaju izgled i higijenu grada, a zbog moguće bjesnoće predstavljaju i opasnost za sigurnost i zdravlje građana. Zakonom o zaštiti životinja („NN“ broj 135/06 i 37/13), članak 56. stavak 5. određeno je da „obavljanje poslova skupljanja napuštenih i izgubljenih životinja financiraju jedinice lokalne samouprave“. Sakupljanje životinja obavlja se u posebnim skloništima koja se osnivaju i grade u skladu s odredbama *Pravilnika o uvjetima kojima moraju udovoljavati skloništa za životinje*. UO za socijalnu skrb i zdravstvo kao i ranijih godina prikuplja ponude za zbrinjavanje napuštenih i izgubljenih pasa i mačaka, nakon čega se s najpovoljnijim ponuditeljem, koji ima rješenje o udovoljavanju uvjetima izdanim od nadležnog tijela, zaključuje ugovor o obavljanju traženih usluga. Za provedbu ove aktivnosti za 2017. godinu planiran je iznos od 140.000,00 kn.

Rana intervencija

Ciljana skupina ovog programa su novorođena djeca do prve tri godine starosti koja se rađaju s određenim neurorizikom (njih oko 10%), kod kojih se u velikom postotku (oko 50%) razvijaju blaža ili teža neurorazvojna odstupanja. Dakle, od ukupnog broja djece rođene u Zadarskoj županiji (oko 1 700 djece) njih oko 170, odnosno njihovih roditelja, treba podršku stručnog tima.

Zakonom o socijalnoj skrbi („NN“ broj 157/13), članak 84. po prvi put se uvodi „pravo na ranu intervenciju“, ali bez jasnih odredbi tko provodi program, tko ga financira itd. Ne čekajući da se to precizira, a zbog prevelike važnosti samog programa (što je naglašeno i u Strategiji razvoja Grada Zadra), UO za socijalnu skrb i zdravstvo već je s odgovarajućim partnerima omogućio provedbu ovog hvalevrijednog programa. Naime, od početka 2014. godine provedba ove aktivnosti ugovorno je regulirana između Zadarske županije, Grada Zadra i Caritasa Zadarske nadbiskupije, na način da su se iz proračuna Županije i Grada izdvajali iznosi od po 120.000,00 kn za bruto plaće dviju specijaliziranih djelatnica. Aktivnosti koje podrazumijevaju savjetovanje s roditeljima, pomoć pri osamostaljivanju djece kroz alternativnu komunikaciju, edukaciju i rehabilitaciju djece, odvijaju se u prostorima Caritasa Zadarske nadbiskupije. Već nakon prve godine program je opravdao uvrštavanje u proračune Grada i Županije zbog čega se nastavlja s provedbom ove aktivnosti i u narednim godinama.

Dodatni tim Hitne medicinske pomoći

Zadarsku županiju tijekom jedne godine posjeti oko 1 600 000 turista iz svih krajeva svijeta. Prema podacima Turističke zajednice Zadarske županije samo od siječnja do listopada ove godine evidentirano je oko 1 500 000 dolazaka, odnosno 10 000 000 noćenja turista. Od navedenih brojki jedna četvrtina se odnosi na područje grada Zadra.

Najveći broj dolazaka događa se za vrijeme turističke sezone, kada je potrebno poduzeti niz mjera i aktivnosti kako bi se život prilagodio naglom povećanju broja stanovnika. Pored toga povećava se i broj vozila, plovila, kulturno-zabavnih događaja itd. što sve skupa utječe na povećanje rizika od prometnih i drugih nezgoda uslijed konzumacije alkohola, opojnih droga itd. Zbog navedenog Zadarska županija i Grad Zadar odlučili su pojačati službu HMP-a na cijelom području Županije na način da se od 1. lipnja do 31. kolovoza uvede rad dodatnog tzv. turističkog tima HMP-a. Standardni tim HMP-a čine: liječnik, medicinska sestra, vozač i sanitetsko vozilo, za što će tijekom navedena tri ljetna mjeseca trebati osigurati sredstva u ukupnom iznosu od 160.000,00 kn. Iz Proračuna Grada Zadra osigurava se iznos od 55.000,00 kn, a preostali iznos iz Proračuna Zadarske županije.

Pomoć Općoj bolnici Zadar

U proteklih desetak godina sredstvima iz Proračuna Grada Zadra nabavljeno je niz dijagnostičkih aparata i uređaja (ultrazvučni aparati, digitalni kolor dopler, perimetar, mikroskopi za pojedine odjele, kolonoskop i gastroskop, CT aparat i uređaj za magnetsku rezonancu), a sredstva su bila usmjeravana i u druge aktivnosti kao što su: opremanje nove bolničke kuhinje, izgradnju odjela psihijatrije, neurologije, centralne bolničke sterilizacije, projektiranje Poliklinike itd., čime je značajno podignut standard i kvaliteta pružanja zdravstvenih usluga u Općoj bolnici Zadar. Budući da su tijekom 2016. godine isplaćene sve preostale otplatne rate za nabavu Angio sale za Odjel radiologije, na ovoj poziciji se planiraju sredstva u iznosu od 30.000,00 kn za potrebe održavanja stručnih skupova (Međunarodni tečaj I kategorije i ljetna škola iz područja primjene neurološkog ultrazvuka zatim Tečaj trajne edukacije za liječnike oftalmologe, pedijatre, neurologe itd.)

Primarna prevencija i borba protiv bolesti ovisnosti

Zadarska županija zajedno s ostalim priobalnim županijama u Hrvatskoj već nekoliko godina zaredom zauzima jedno od vodećih mjesta po pitanju zlouporabe opojnih droga. U Službi za prevenciju i izvanbolničko liječenje ZJZ Zadar registrirano je oko 1 300 povremenih ili stalnih konzumanta različitih opojnih droga, a tijekom jedne godine njih 400 do 500 javlja se na liječenje supstitucijskom terapijom (metadon, subutex). Konzumenti alkohola i „lakih“ droga sve su mlađi, a opijatski ovisnici sve kasnije se javljaju na tretman liječenja. U suradnji sa Službom za ovisnosti Zavoda za javno zdravstvo, školama, roditeljima, udrugama građana i drugim ustanovama u 2016. godini provodit će se niz aktivnosti s ciljem da se takvo stanje promijeni nabolje. Pored toga, u porastu je i pojava tzv. tihih ovisnosti koje podrazumijevaju ovisnost o alkoholu odnosno prigodnom opijanju mladih, klađenju, kocki, igrama na sreću, pretjeranom sjedenju ispred televizora i računala itd. U porastu je i nasilje i zlostavljanje među mladima i nad mladima. Svemu tome će se dati prioritet kako bi se te pojavnosti smanjile.

TEKUĆE DONACIJE U NOVCU:

- promicanje zdravlja i zdravih stilova življenja, putem medija, organiziranjem predavanja, okruglih stolova, tribina itd.
- provedba programa obilježavanja prigodnih datuma vezanih za promicanje zdravlja; Međunarodni dan nepušenja, Međunarodni dan i Međunarodni mjesec borbe protiv ovisnosti, Svjetski dan mladeži, Svjetski dan zdravlja...
- nastavak kampanje za suzbijanje zlouporabe opojnih droga
- objava javnih poziva za prikupljanje programa s područja prevencije i suzbijanja zlouporabe opojnih droga i programa za djecu i mlade.
- osmišljavanje idejnih rješenja za prigodne plakate i ostale promidžbene materijale
- epidemiološko istraživanje o pojavnosti opojnih droga kod mladih u gradu Zadru.

Osmišljavanje slobodnog vremena mladih

Ova aktivnost podrazumijeva afirmaciju športa i športskih aktivnosti kao izvora životne radosti djece i mladih, organiziranjem prigodnih športskih susreta pod motom „športom protiv droge“, zatim poticanje volonterstva, građanskog aktivizma mladih, čime će se mladi aktivnije uključivati u

rješavanje problema unutar zajednice, a ujedno udaljavati od nepoželjnih i rizičnih ponašanja te podržavanje programa udruga mladih čije su osnovne aktivnosti usmjerene na korištenje slobodnog vremena. Za ovu aktivnost za 2016. godinu predlaže se iznos od 30.000,00 kn.

Školski preventivni programi - „Trening životnih vještina“

Škola je najvažniji u društvu organizirani sustav koji može ispraviti barem dio odgojnih propusta obitelji. Također je to jedini društveni sustav koji na jednom mjestu može okupiti gotovo svu djecu, njihove roditelje i mnoge stručnjake drugih ustanova na razini lokalne zajednice. Prema Nacionalnoj strategiji školski preventivni program koncipiran je kao integralni dio odgojno-obrazovnog procesa koji u najvećoj mjeri neposredno provodi postojeći stručni kadar u školama. Temeljni mu je cilj u interesu zaštite zdravlja smanjiti interes djece i mladeži za iskušavanje sredstava ovisnosti. Između Zadarske županije, Grada Zadra i Zavoda za javno zdravstvo Zadar, po isteku ugovora za prethodne dvije godine, zaključen je novi Ugovor kojim će se tijekom 2017. i 2018. godine nastaviti provoditi školski preventivni program nazvan „Učenje socijalnih vještina“. Program neposredno provodi i za njegovu provedbu snosi odgovornost Služba za mentalno zdravlje, prevenciju i liječenje ovisnosti ZJZ Zadar uz angažman studenata - volontera sa Sveučilišta u Zadru, a uz financijsku potporu Grada Zadra i Zadarske županije u godišnjim iznosima od po 210.000,00 kn.

Pomoć udrugama građana i ustanovama čiji su programi vezani za borbu protiv bolesti ovisnosti

Udruge građana važan su segment u provedbi gradskog programa usmjerenog na suzbijanje zlouporabe opojnih droga. Svojim aktivnostima pokrivaju vrlo širok spektar djelovanja, od primarne i sekundarne do tercijarne prevencije ovisnosti o opojnim drogama, a obuhvaćaju i programe resocijalizacije i rehabilitacije izliječenih ovisnika. Upravni odjel za socijalnu skrb i zdravstvo Grada Zadra svim takvim udrugama, po provedenom Javnom natječaju, pruža financijsku potporu za provođenje njihovih programa u iznosu od 80.000,00 kn. udruge koje su se do sada istakle u suzbijanju zlouporabe ovisnosti su: Udruga „Porat“ - udruga apstinencija za pomoć pri resocijalizaciji, Udruga „CINAZ“ - udruga za izvannastavne i izvanškolske aktivnosti, Udruga „Nada“ - okuplja roditelje i članove obitelji ovisnika o opojnim drogama, Udruga „Zadar snova“ - udruga za informiranje, educiranje i osvješćivanje mladih, Komuna „Mondo nuovo“ - priprema, upućivanje i liječenje ovisnika o opojnim drogama, Komuna „Cenacolo“ - priprema, upućivanje i liječenje ovisnika o opojnim drogama i Reto centar - priprema, upućivanje i liječenje ovisnika o opojnim drogama.

Savjet mladih Grada Zadra

Savjeti mladih, temeljem Zakona o savjetu mladih („NN“ broj 41/14), osnivaju se kao savjetodavna tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave koja promiču i zagovaraju prava, potrebe i interese mladih na lokalnoj i područnoj (regionalnoj) razini. Osnovni cilj osnivanja Savjeta mladih je sudjelovanje mladih u odlučivanju o upravljanju javnim poslovima od interesa i značaja za mlade, aktivno uključivanje mladih u javni život te informiranje i savjetovanje mladih u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave. Novi saziv Savjeta mladih nastavio je s radom po planu i programu koji je donesen u prethodnom sazivu. Za provedbu njihovih aktivnosti tijekom 2017. godine osigurava se iznos od 30.000,00 kn.

Prevenција urbanog kriminaliteta

Suzbijanje kriminaliteta, u postupku pristupa EU, trebalo je zakonski prilagoditi međunarodnim standardima. Sukladno rezolucijama ekonomskog i socijalnog Vijeća UN-a i smjernicama EU-a svaka članica i kandidat za pristup u članstvo EU bile su dužne donijeti dokumente kojim će se sve razine vlasti i strukture društva uključiti u prevenciju i suzbijanje pojavnosti kriminaliteta. Takav koncept prihvaćen je i od strane Vlade RH kojim prevencija

kriminaliteta pokriva sve mjere koje su usmjerene na smanjenje kriminaliteta i osjećaj nesigurnosti građana, bilo kroz direktno otkrivanje kriminalnih aktivnosti, bilo kroz intervencije usmjerene na smanjenje potencijala i mogućih uzroka kriminaliteta, na čemu moraju poraditi, pored državne vlasti, i lokalne vlasti, privatni sektor, nevladin sektor, građani, mediji itd. Grad Zadar uklapa se u taj koncept osnivajući lokalno Vijeće za prevenciju urbanog kriminaliteta. Vijeće sačinjava devetnaest članova, predstavnika različitih relevantnih ustanova i udruga koje djeluju na području grada Zadra. Vijeće, kojem su na čelu gradonačelnik Grada Zadra i načelnik PU Zadarske, dosad je provelo nekoliko preventivnih mjera i aktivnosti. Provedeno je opsežno istraživanje o sigurnosti građana u gradu Zadru, nakon čega će uslijediti intenzivno otklanjanje elemenata nesigurnosti nizom programa koje će osmisliti vijeće uključivanjem svih potencijala ustanova i udruga koje zastupaju članovi vijeća.

Tim istraživanjem, između ostalih, detektiran je i problem konzumacije alkoholnih pića i opojnih droga od strane mladih, među kojima je značajan broj i maloljetnika, kao jedan od glavnih uzročnika prekršaja protiv javnog reda i mira na području grada Zadra. Budući da takva fenomenologija ima negativne implikacije kao što su: poguban utjecaj na psihofizički razvoj maloljetnika, negativan imidž Zadra kao poželjne sredine za življenje i poželjne turističke destinacije te sigurnost građana, Grad Zadar će u koordinaciji s PU Zadarskom dati prioritet rješavanju tog problema kako bi se navedena pojava svela na najmanju moguću mjeru.

Održavanje stručnih skupova

Tijekom godine organizira se niz iznimno korisnih seminara, tribina, radionica s područja zdravstva i socijalne skrbi. Ponekad se stručni skupovi održavaju izvan Zadra, ali najčešće se radi o skupovima koji se održavaju u našem gradu i takvog su značenja da ih je iz više razloga uputno financijski podržati.

Financiranje programa udruga za pomoć oboljelima

Suočavanje s pojedinim bolestima kod određenog broja osoba često je popraćeno velikim stresom, pa i sam tijekom liječenja i prilagodbe na kronične i teško izlječive bolesti zna biti traumatičan. U takvim situacijama veliku korist i potporu oboljelima pružaju osobe koje su već prošle taj put, a okupljene su kroz udruge oboljelih od različitih vrsta kroničnih bolesti. Pored toga oboljele osobe u matičnim udrugama dobivaju niz korisnih informacija za svoje daljnje liječenje i suočavanje s bolešću. Pored toga, u programe udruga uvrštene su akcije promicanja zdravlja i zdravstvenog prosvjećivanja, na način da predstavnici udruga, zajedno sa stručnim osobama, prvenstveno liječnicima specijalistima, organiziraju javne tribine, okrugle stolove i druge javne manifestacije, a sve s ciljem senzibilizacije javnosti te pomoći u prevenciji i liječenju pojedinih bolesti. Za realizaciju programa svih udruga tijekom 2017. godine predlaže se iznos od 110.000,00 kn, a provode ih sljedeće udruge: Društvo oboljelih od multiple skleroze, Zadarska dijabetička udruga, Udruga dijaliziranih, transplantiranih i kroničnih bubrežnih bolesnika, Udruga Liga protiv raka, Udruga za osteoporozu Zadar, Hrvatsko društvo za celijakliju, Hrvatska liga za reumatizam, Udruženje medicinskih sestara, Hrvatska katolička udruga medicinskih sestara i tehničara, Hrvatska mreža zdravih gradova, Aktivi dobrovoljnih davalaštva krvi (DDK: „Kalelarga“, Bokanjac, Veterani Domovinskog rata...), Hrvatska udruga za prava pacijenata.

IV. HRVATSKI BRANITELJI

Zakonom o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata („NN“ broj 174/04, 72/05, 02/07, 65/09, 137/09, 146/10, 55/11, 140/12 i 33/13) reguliran je postupak i ostvarenje svih prava koja pripadaju hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji. Ostvarenje svih pripadajućih prava sadržanih u citiranom Zakonu uglavnom je u nadležnosti tijela državne uprave. Grad Zadar, koji je podnio velike žrtve i značajno doprinio obrani i stvaranju samostalne RH, trajno će njegovati i čuvati vrijednosti i stečevine obrambenog i oslobodilačkog Domovinskog rata, na ponos hrvatskih branitelja, ratnih stradalnika i svih ostalih žitelja grada Zadra i Republike Hrvatske, što se naročito očituje kroz suradnju s udrugama proisteklim iz Domovinskog rata. Samo na području grada Zadra djeluju 23 takve udruge. Svim udrugama dodijeljen je prostor za djelovanje, a svake godine, po provedenom natječaju, odobravaju im se novčana sredstva za provedbu njihovih programa. Cilj suradnje s udrugama iz Domovinskog rata je očuvanje stečevina i ublažavanje negativnih posljedica Domovinskog rata, jačanje sustava skrbi za branitelje i članove njihovih obitelji, očuvanje digniteta i promicanje vrijednosti Domovinskog rata itd.

Za provedbu aktivnosti Programa zaštite hrvatskih branitelja i digniteta Domovinskog rata za razdoblje 2017.-2019. godine planirana sredstva prikazana su u sljedećoj tablici:

Tablica 5

Redni broj		Glava 040-05: Hrvatski branitelji	Proračun za 2016.	+ / -	Proračun za 2017.	Projekcije za 2018.	Projekcije za 2019.
1.	Program	<u>Pomoć hrvatskim branitelj. iz Dom. rata i čl. njihovih obitelji</u>	<u>725.000,00</u>	<u>0,00</u>	<u>725.000,00</u>	<u>730.000,00</u>	<u>730.000,00</u>
1.1.	Aktivnost	Programi udruga branitelja iz Domovinskog rata	550.000,00		550.000,00	550.000,00	550.000,00
259	3811	Tekuće donacije	550.000,00		550.000,00	550.000,00	550.000,00
1.2.	Aktivnost	Pomoć djeci branitelja iz Domovinskog rata	30.000,00		30.000,00	30.000,00	30.000,00
260	3811	Tekuće donacije	30.000,00		30.000,00	30.000,00	30.000,00
1.3.	Aktivnost	Psihosocijalna pomoć braniteljima iz Dom. rata	50.000,00		50.000,00	50.000,00	50.000,00
261	3811	Tekuće donacije	50.000,00		50.000,00	50.000,00	50.000,00
1.4.	Aktivnost	Pomoć pri stambenom zbrinj. branitelja iz Domovinskog rata	30.000,00		30.000,00	30.000,00	30.000,00
262	3822	Priključci na komunalnu infrastrukturu	30.000,00		30.000,00	30.000,00	30.000,00
1.5.	Aktivnost	Obilježavanje obljetnica iz Domovinskog rata	45.000,00		45.000,00	50.000,00	50.000,00
263	3811	Tekuće donacije	30.000,00		30.000,00	30.000,00	30.000,00

1.6.	Aktivnost	Održavanje grobnica i grobnih mjesta pogin. bran. iz Dom. rata	20.000,00		20.000,00	20.000,00	20.000,00
264	3811	Tekuće donacije	20.000,00		20.000,00	20.000,00	20.000,00
2.	Program	Udruge iz II. svj. rata i poraća	40.000,00	0,00	40.000,00	40.000,00	40.000,00
2.1.	Aktivnost	Sufinanciranje udruga iz II. svjetskog rata i poraća	40.000,00		40.000,00	40.000,00	40.000,00
265	3811	Tekuće donacije	40.000,00		40.000,00	40.000,00	40.000,00
UKUPNO GLAVA 040-05			765.000,00	0,00	765.000,00	770.000,00	770.000,00

Obrazloženje:

Udruge iz Domovinskog rata

Udruge iz Domovinskog rata svojim programima nastoje promicati vrijednosti Domovinskog rata u cjelini, kao i pojedine važne vojno-redarstvene operacije koje su značajno utjecale na tijek rata i konačni ishod koji je rezultirao stvaranjem samostalne i neovisne Republike Hrvatske. Također jednako važan segment njihovih aktivnosti je i prikupljanje građe iz Domovinskog rata, sudjelovanje u obilježavanju obljetnica iz Domovinskog rata i novije hrvatske povijesti, pružanje različitih vidova pomoći hrvatskim braniteljima kroz članstvo u jednoj od udruga itd.

Udruge iz II. svjetskog rata i poraća

Programi udruga iz II. Svjetskog rata usmjereni su na afirmaciju vrijednosti tekovina antifašizma kao i na zaštitu sudionika i stradalnika II. svjetskog rata i članova njihovih obitelji, a programi udruga političkih uznika usmjereni su na pomoć stradalnicima i žrtvama komunističkog režima za vrijeme bivše Jugoslavije.

Pomoć djeci hrvatskih branitelja

U suradnji s udrugama iz Domovinskog rata povremeno se pruža pomoć djeci hrvatskih branitelja, prvenstveno pri liječenju, školovanju, dodjelom prigodnih božićnih i novogodišnjih poklon paketića ili jednokratnom novčanom potporom u posebno otežanim životnim okolnostima obitelji branitelja.

Pružanje psihosocijalne pomoći hrvatskim braniteljima

Okvir za provedbu ovog programa je Nacionalni program psihosocijalne i zdravstvene pomoći sudionicima i stradalnicima iz Domovinskog rata (Zaključak Vlade RH od 3. veljače 2015. godine). Ovaj program provodi se u suradnji resornog Ministarstva hrvatskih branitelja i županijskih Centara za psihosocijalnu pomoć stradalnicima iz Domovinskog rata. Provode ga stručne i za to posebno educirane osobe, sredstvima iz proračuna Ministarstva branitelja i jednim dijelom iz proračuna lokalnih zajednica. Pružanjem ovakve vrste pomoći hrvatskim braniteljima smanjen je pritisak na zdravstvene ustanove, a značajno je ublažena i stigmatizacija braniteljske populacije koja je zbog dijagnoze PTSP-a u protivnom primorana boraviti po čekaonicama ambulante psihijatrije OB Zadar ili Psihijatrijske bolnice Ugljan.

Obilježavanje obljetnica iz Domovinskog rata i II. svjetskog rata

Tijekom godine uobičajena je praksa da se upriliči obilježavanje obljetnica iz Domovinskog rata kao i II. svjetskog rata, kao što su VRO „Maslenica 93“, obljetnica dana osnutka jedne od zadarskih ratnih postrojbi: (112. brigade, 7. domobranske pukovnije...), Dani sjećanja na pad Vukovara i Škabrnje, Dan oslobođenja grada Zadra, oslobađanje zatočenika iz logora na otoku Molatu...). Pored sredstava za provedbu redovitih programa pojedinih udruga, nerijetko se od strane organizatora traži i partnerstvo ili pokroviteljstvo Grada Zadra.

Stambeno zbrinjavanje hrvatskih branitelja

Sukladno Zakonu o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata jedinice lokalne samouprave dužne su stradalnicima Domovinskog rata, korisnicima stambenih kredita ostvarenih preko Ministarstva hrvatskih branitelja, ustupiti bez naknade građevinsko zemljište za izgradnju obiteljske kuće u mjestu prebivališta i komunalno opremanje (elektro-priključak, priključak na vodovodnu mrežu).

Održavanje grobnih mjesta i grobnica poginulih hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata

Budući da je većina lokalnih zajednica uvrstila u svoje proračune plaćanje naknade za održavanje grobnih mjesta, i Grad Zadar je udovoljio zahtjevu Udruge roditelja poginulih hrvatskih branitelja te se od 2009. godine započelo s plaćanjem održavanja grobnih mjesta svim poginulim braniteljima koji su sahranjeni na jednom od zadarskih groblja.

Prema evidenciji kojom raspolažemo, na Gradskom groblju Zadar sahranjeno je 75 poginulih hrvatskih branitelja, na groblju Belafuža 15, na groblju Bokanjac 3 te na groblju Crno 2 poginula hrvatska branitelja. Prema podacima „Nasada“ d.o.o. Zadar, godišnji iznos naknade za održavanje pojedinih grobnica kreće se od 217,16 do 241,66 kn, što ukupno iznosi oko 20.000,00 kn.

KLASA: 550-01/16-01/03

URBROJ: 2198/01-1-16-9

Zadar, 20. prosinca 2016.

GRADSKO VIJEĆE GRADA ZADRA

PREDSJEDNIK

Živko Kolega